

การบริหารจัดการงานกิจการนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร
The Management of Student Affairs Affiliated Schools Secondary Educational Service Area
Office, Sisaket, Yasothon

สันติชัย แจ่มศรี

Santichai Jaemsri

คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

Faculty of Education, Nakhon Ratchasima College, Thailand

E-mail; santichai051130@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-4573-0359>

Received 29/01/2023

Revised 31/01/2023

Accepted 20/03/2023

บทคัดย่อ

งานกิจการนักเรียนจึงเป็นส่วนหนึ่งของผู้บริหารและ ครูต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัด เพราะงานกิจการนักเรียนเป็นงานหนึ่งของการบริหารโรงเรียนที่มีความสำคัญ เป็นงานที่มีส่วนส่งเสริมพฤติกรรมของนักเรียนให้มีความประพฤติดี มีระเบียบวินัย มีคุณธรรม และจริยธรรม พร้อมทั้งจะเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศต่อไปในอนาคต การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษและยโสธร และ (2) เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน ประชากรที่วิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร จำนวน 4,072 คน ซึ่งใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 355 คน สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน F-test และ t-test ผลการวิจัย พบว่า (1) การบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษและยโสธร โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ (2) ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน ทั้งภาพรวมและรายด้าน พบว่า (ก) จำแนกตาม เพศ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน (ข) จำแนกตาม ตำแหน่ง โดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และรายด้านแตกต่างกัน ในด้านการสอน (ค) จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวม ไม่แตกต่างกัน แตกต่างกันในการสอน

คำสำคัญ : การบริหารจัดการ; กิจการนักเรียน

Abstract

The student affairs are therefore a part that administrators and teachers must strictly follow because student affairs are one of the important school administration tasks, is a task that promotes student behavior to have good behavior, discipline, Moral, and ethical, ready to be a good citizen of the country in the future. The purposes of this research were (1) to study the administration of student affairs in schools under the Office of Secondary Education Service Area Sisaket and Yasothon. And (2) comparing the level of opinions of personnel on the management of student affairs classified by gender, position, and work experience. The population used in this research was 4,072 school personnel under the Secondary Educational Service Area Office of Si Sa Ket Yasothon, using a sample of 355 people. The statistics used in the research were frequency, mean, percentage, standard deviation, F-test, and t-test. The results showed that (1) The overall administration of student affairs in schools under the Secondary Educational Service Area Office of Sisaket and Yasothon was at a high level. And (2) a comparative analysis of the opinions of personnel towards the management of student affairs, both overall and in each aspect, it was found that; (a) Classified by gender as a whole and not different from each other, (b) Classified by overall positions and teaching items were significantly different at the .05 level, and (c) Classified by work experience, the overall is not different, but the teaching is different.

Keywords : Management; Student Affairs

บทนำ

การศึกษาให้ความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกายจิตใจ สติปัญญา เป็นคนดีมีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ เป็นพลเมืองดี มีคุณภาพ และความสามารถสูง พัฒนาตนอย่างต่อเนื่อง จากปัญหาและความท้าทายของระบบการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560) ได้ศึกษาเกี่ยวกับระบบการศึกษา พบว่า การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษายังไม่เหมาะสม และขาดความคล่องตัวรวมถึง ยังขาดความชัดเจน ในทางปฏิบัติ อีกทั้งยังขาดการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ส่งผลให้เกิดความสูญเสียและความไม่มีประสิทธิภาพของระบบการศึกษา

งานกิจการนักเรียน เป็นการดำเนินการต่างๆ ที่เกี่ยวกับนักเรียนทั้งในและนอกโรงเรียน เริ่มตั้งแต่ก่อนที่นักเรียนจะเข้าเรียนและระหว่างอยู่ในโรงเรียนจะกระทั้งออกจากโรงเรียน ซึ่ง สถานศึกษาจะต้องจัดให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม สามารถตรวจสอบ ติดตาม พัฒนาและส่งเสริม ได้อย่างต่อเนื่อง (กิตติมา ปรีดีติลล, 2561) งานกิจการ

[320]

นักเรียนจึงเป็นส่วนหนึ่งที่ผู้บริหารและครูต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัด เพราะงานกิจการนักเรียนเป็นงานหนึ่งของการบริหารโรงเรียนที่มีความสำคัญ เป็นงานที่มีส่วนส่งเสริมพฤติกรรมของนักเรียนให้มีความประพฤติดี มีระเบียบวินัย มีคุณธรรม และจริยธรรม พร้อมทั้งจะเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศต่อไปในอนาคต เพราะปัจจุบัน สภาพสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว สถาบันครอบครัวเริ่มมีบทบาทในการควบคุมดูแล พฤติกรรมของผู้เรียนน้อยลง ส่งผลให้สถานศึกษาต้องมีการหาหนทางในการดูแลพฤติกรรมของ ผู้เรียนทั้งการป้องกัน การแก้ไข การส่งเสริมพัฒนาผู้เรียน และการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมต่อ พัฒนาการของผู้เรียนมากขึ้น ประกอบกันเยาวชนส่วนใหญ่ในปัจจุบันขาดทักษะของการดำเนิน ชีวิตเป็นอย่างมาก เพราะขาดการเรียนรู้วิธีที่ถูกต้องในเรื่องการบริโภคสื่อหรือสิ่งต่างๆ รวมทั้ง ปัญหาทางด้านศีลธรรมของมนุษยชาติ ในปัจจุบันที่ถือว่ารุนแรงมาก เพราะเป็นปัญหาที่เกี่ยวกับโครงสร้างในสังคม และโครงสร้างทางสมอง และทำให้เกิดปัญหาที่รุนแรงตามมา งานกิจการ นักเรียนจึงมุ่งที่จะพัฒนานักเรียนให้สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข กิจกรรมเป็น ส่วนหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมความรู้ความสามารถทางวิชาการ ช่วยแก้ไขปัญหการปกครอง ช่วยให้ นักเรียนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ทำให้ นักเรียนได้มีโอกาสทำงานตามที่ตนถนัด และสนใจ พัฒนาคความรู้ในสิ่งใหม่ๆ สอนให้เป็นพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตย มีความริเริ่มสร้างสรรค์ มีความเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี มีโอกาสฝึกทักษะการทำงานร่วมกัน และช่วยให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนกับครู นักเรียนกับโรงเรียน ตลอดจนโรงเรียนกับชุมชน จะเห็นได้ว่างานกิจการนักเรียน มีความสำคัญและมีประโยชน์ต่อผู้เรียนเป็นอย่างมาก แต่ ในปัจจุบันผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับการบริหารงานกิจการนักเรียนไว้ใน ลำดับเกือบสุดท้าย ซึ่งส่วนมากแล้วจะมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนในเชิงวิชาการเพราะงานวิชาการเป็น ส่วนที่จะแสดงว่าโรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ แต่ในความเป็นจริงแล้ว บริหารงานวิชาการจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการสนับสนุนเกื้อกูลจากการบริหารงานกิจการ นักเรียนอย่างยิ่ง เพื่อให้ผู้เรียนมีกิจกรรมที่เหมาะสมและส่งเสริมในเชิงวิชาการ นอกจากนี้แล้วงาน กิจการนักเรียนยังช่วยให้นักเรียนเกิดทักษะอื่น ๆ เพิ่มเติม เกิดความคิดสร้างสรรค์ได้อีกด้วย (อาทิตยา เวชกรณ, 2559)

แต่จากผลการวิจัยหลายสถาบันยังพบว่างานกิจการนักเรียนในสถานศึกษาระดับต่าง ๆ ยังมีปัญหาขาดการดำเนินงานที่มีคุณภาพทั้งด้านการบริหารจัดการและการดำเนินงานของผู้รับผิดชอบงานกิจการนักเรียน สอดคล้องกับ พิมพ์ผกา โพธิจันทร์ (2564) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 พบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน ด้านการวางแผนกิจการนักเรียน และด้านการบริหารกิจกรรมนักเรียน ประกอบกับ อติศักดิ์ กำเชียงคำ (2561) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการงานกิจการนักเรียน พบว่า ปัญหาการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน ได้แก่ 1) ผลการดำเนินงานกิจการนักเรียนไม่มีประสิทธิภาพ งานไม่เป็นระบบตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน 2) ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่งานกิจการนักเรียนขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ตามขอบข่ายหน้าที่

งานกิจการนักเรียนตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของโรงเรียน 3) ครูขาดการตระหนักถึงการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนอย่างจริงจัง ปฏิบัติงานล่าช้า 4) ครูขาดประสบการณ์การปฏิบัติงาน 5) ครูขาดการศึกษาดูงานกิจการนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ

จากผลการดำเนินงานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร ในรอบปีที่ผ่านมา ก็พบว่าการดำเนินงานของสถานศึกษามุ่งเน้นที่ผลสัมฤทธิ์เป็นสำคัญ ทำให้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนลดน้อยลง ผู้เรียนขาดทักษะในการดำเนินชีวิต ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร เพื่อนำผลการศึกษามาใช้วางแผน ปรับปรุง พัฒนาการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น และเพื่อเป็นสารสนเทศให้กับผู้บริหารสถานศึกษาได้นำไปบริหารงานกิจการนักเรียน ให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์

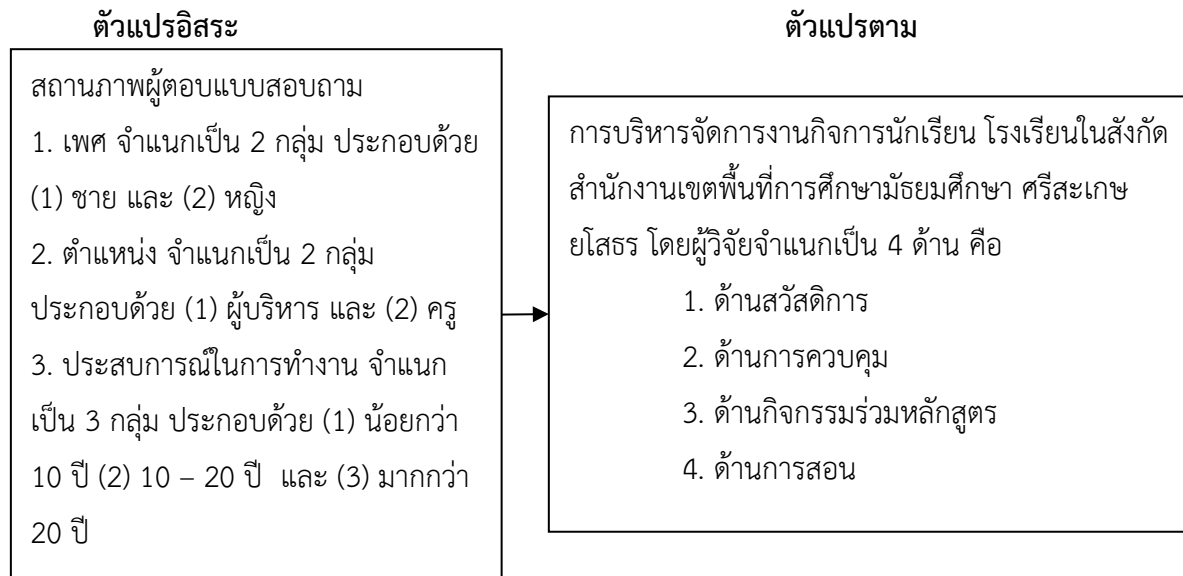
1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษา การบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร ตามมาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564) ซึ่งสามารถนำมาเขียนเป็นกรอบแนวคิดได้ดังนี้

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง และ ประสบการณ์ในการทำงาน

ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับความคิดเห็นของบุคลากรเห็นต่อการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ใน 4 ด้าน คือ 1. ด้านสวัสดิการ 2. ด้านการควบคุม 3. ด้านกิจกรรมร่วมหลักสูตร 4. ด้านการสอน

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง: ประชากร ได้แก่ บุคลากรของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร จำนวน 4,072 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร จำนวน 355 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือในการวิจัย: การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert) มี 5 ระดับ

การวิเคราะห์ข้อมูล: วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ เพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงานของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร ทั้งโดยภาพรวมรายด้านและรายข้อ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร ทั้งภาพรวม รายด้าน และรายข้อ จำแนกตาม เพศ และตำแหน่ง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ t - test ส่วนประสมการณในการทำงาน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ F-test

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ เพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่ และร้อยละ

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
1. เพศ		
ชาย	170	47.90
หญิง	185	52.10
2. ตำแหน่ง		
ผู้บริหาร	12	3.40
ครู	343	96.60
3. ประสบการณ์ในการทำงาน		
น้อยกว่า 10 ปี	120	33.80

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
10 – 20 ปี	136	38.30
มากกว่า 20 ปี	99	27.90
รวม	355	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีจำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 52.10 และเพศชาย จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 47.90 โดยมีตำแหน่งผู้บริหาร จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.40 และตำแหน่งครู จำนวน 343 คน คิดเป็นร้อยละ 96.60 มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 33.80 มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 10 – 20 ปี จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 38.30 และมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 20 ปี จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 27.90

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร ทั้งโดยภาพรวมรายด้านและรายข้อ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร โดยรวมและรายด้าน

การบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน	ระดับความคิดเห็น		แปลผล	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านการควบคุม	4.02	0.44	มาก	1
ด้านกิจกรรมร่วมหลักสูตร	4.01	0.50	มาก	2
ด้านสวัสดิการ	3.99	0.42	มาก	3
ด้านการสอน	3.95	0.41	มาก	4
โดยรวม	3.99	0.28	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า การบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D.= 0.28) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่

.....

ด้านการควบคุม ($\bar{X} = 4.02$, S.D.= 0.44) ด้านกิจกรรมร่วมหลักสูตร ($\bar{X} = 4.01$, S.D.= 0.50) ด้านสวัสดิการ ($\bar{X} = 3.99$, S.D.= 0.42) ด้านการสอน ($\bar{X} = 3.95$, S.D.= 0.41)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร ทั้งภาพรวม รายด้าน และรายข้อ จำแนกตาม เพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร จำแนกตาม เพศ

การบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน	เพศชาย		เพศหญิง		t	Sig.
	n=170		n=185			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านการควบคุม	4.06	0.42	3.98	0.46	1.646	0.101
ด้านกิจกรรมร่วมหลักสูตร	4.02	0.50	3.99	0.51	0.563	0.574
ด้านสวัสดิการ	4.02	0.40	3.97	0.43	1.190	0.235
ด้านการสอน	3.97	0.41	3.94	0.41	0.503	0.615
โดยรวม	4.02	0.26	3.97	0.30	1.501	0.134

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า การบริหารจัดการงานกิจการนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร จำแนกตาม เพศ ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นโดยรวม ของเพศชาย ($\bar{x} = 4.02$) มีค่ามากกว่า เพศหญิง ($\bar{x} = 3.97$) และการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร จำแนกตาม เพศ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร จำแนกตาม ตำแหน่ง

การบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน	ผู้บริหาร		ครู		t	Sig.
	n=12		n=343			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านการควบคุม	3.94	0.67	4.02	0.43	-.639	0.524
ด้านกิจกรรมร่วมหลักสูตร	3.76	0.60	4.01	0.50	-1.438	0.177
ด้านสวัสดิการ	3.90	0.55	3.99	0.41	-.746	0.456
ด้านการสอน	3.65	0.46	3.96	0.40	-2.294*	0.041
โดยรวม	3.81	0.43	4.00	0.28	-2.220*	0.027

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า การบริหารจัดการงานกิจการนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร จำแนกตาม ตำแหน่ง ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นโดยรวม ของครู ($\bar{x} = 4.00$) มีค่ามากกว่า ผู้บริหาร ($\bar{x} = 3.81$) และการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร จำแนกตาม ตำแหน่ง โดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และรายด้านแตกต่างกัน ในด้านการสอน

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน

แหล่งความแปรปรวน		SS	df	MS.	F	Sig.
ด้านสวัสดิการ	ระหว่างกลุ่ม	0.025	2	0.012	0.071	0.931
	ภายในกลุ่ม	61.189	352	0.174		
	รวม	61.213	354			
ด้านการควบคุม	ระหว่างกลุ่ม	0.088	2	0.044	0.226	0.798
	ภายในกลุ่ม	68.884	352	0.196		
	รวม	68.973	354			
ด้านกิจกรรมร่วมหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	1.334	2	0.667	2.657	0.072
	ภายในกลุ่ม	88.373	352	0.251		
	รวม	89.707	354			

แหล่งความแปรปรวน		SS	df	MS.	F	Sig.
ด้านการสอน	ระหว่างกลุ่ม	1.738	2	0.869	5.296*	0.005
	ภายในกลุ่ม	57.76	352	0.164		
	รวม	59.498	354			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.342	2	0.171	2.127	0.121
	ภายในกลุ่ม	28.301	352	0.08		
	รวม	28.643	354			

จากตารางที่ 5 พบว่า การบริหารจัดการงานกิจการนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวม ไม่แตกต่างกัน แตกต่างกันในการสอน

อภิปรายผล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ทำให้ทราบถึงการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. การบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน อาจเนื่องมาจาก การบริหารงานกิจการนักเรียน มีมาตรฐานการดำเนินงานกิจการนักเรียนที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียน สอดคล้องกับ พิมพ์ผกา โพธิจันทร์ (2564) ได้ทำการศึกษา การบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า 1. การบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2. การบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร จำแนกตาม เพศ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจาก การบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน เป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงานที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้กำหนดไว้ สอดคล้องกับ ไพบุลย์ โพธิ์ชื่น (2562) ได้ทำการศึกษา แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการบริหารกิจการนักเรียนโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2) สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารกิจการนักเรียน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และ 3) แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนได้แก่ ด้านการสร้างเครือข่ายกิจการนักเรียนกับหน่วยงานภายนอกด้วยมุ่งเน้นการทำงานแบบร่วมมือร่วมวางแผนการดำเนินการ ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียนด้วยการเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผน และด้านการบริหารงานกิจการนักเรียนด้วยการ

[328]

กำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินงานอย่างอิสระ 4) ผลการเปรียบเทียบการบริหารกิจการนักเรียนของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 จังหวัดราชบุรี จำแนกตามเพศ พบว่า ไม่แตกต่างกัน ส่วนเมื่อจำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน พบว่าแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร จำแนกตาม ตำแหน่ง โดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และรายด้านแตกต่างกัน ในด้านการสอน อาจเนื่องมาจาก การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนแต่ละแห่งมีความแตกต่างกันส่งผลให้การบริหารจัดการงานกิจการนักเรียนแตกต่างกันไปด้วย สอดคล้องกับ พิมพ์ผกา โพธิจันทร์ (2564) ได้ทำการศึกษา การบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า 1. การบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน ด้านการวางแผนกิจการนักเรียน และด้านการบริหารกิจกรรมนักเรียน 2. การเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง พื้นที่จัดการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. การบริหารจัดการงานกิจการนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวม ไม่แตกต่างกัน แตกต่างกันในการสอน อาจเนื่องมาจากการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน ได้บริหารจัดการภายใต้มาตรฐานการปฏิบัติงาน และบริหารจัดการให้มีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สอดคล้องกับ อรรถชัย กาลหลง (2564) ได้ทำการศึกษา การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐขนาดใหญ่ในจังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า เมื่อทำการเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียน พบว่าไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการทำงาน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาพบว่าการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการควบคุม ด้านกิจกรรมร่วมหลักสูตร ด้านสวัสดิการ และ ด้านการสอน ตามลำดับ ดังนั้นแนวทางการพัฒนาจึงควรดำเนินการดังนี้

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้: (1) ด้านการควบคุม ควรนำข้อมูลที่ได้จากการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลไปใช้ในการพัฒนา ส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ (2) ด้านการสอน ควร

มีการติดตามผลการสอนซ่อมเสริมอย่างเป็นระบบ เพื่อช่วยในการแก้ปัญหานักเรียน (3) ด้านกิจกรรมร่วมหลักสูตร ควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของนักเรียน เพื่อให้การพัฒนานักเรียนเป็นไปตาม ความความหวังของชุมชน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป: (1) ควรศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของนักเรียน ของ ผู้ปกครอง ชุมชน (2) ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมบริหารจัดการกิจการนักเรียนของโรงเรียน (3) ควรศึกษาการ พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). *มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว องค์การค้ำของ สกสศ.
- กิตติมา ปรีดีติลล. (2561). *งานกิจการนักเรียน*. กรุงเทพฯ : ปรินทร์โสตร์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *หลักการวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์นการพิมพ์.
- พิมพ์ผกา โพธิจันทร์ นิพนธ์ วรรณเวช และ สาโรจน์ เผ่าวงศ์กุล. (2564). “การบริหารงานกิจการนักเรียนใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3,” *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 6(11), 79-92.
- ไพบุลย์ โพธิ์ชื่น. (2562). *แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 จังหวัดราชบุรี. วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร, 10(1), 152-162.*
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ :สำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- อดิศักดิ์ กำแพงคำ. (2561). *การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียนโรงเรียนสนธิราษฎร์ วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหา บัณฑิต. บัณฑิต วิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*
- อรรถชัย กาหลง, พิษณุภา ยืนยาว, และ อีรวิธ ธาดาตันติโชค. (2564). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการ บริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลใหญ่ในจังหวัดเพชรบุรี. วารสารสิรินธร ปริทรรศน์. 22 (1), 64-76.*
- อาทิตย์ เวชกรณ. (2559). *แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในจังหวัดนครสวรรค์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.*
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.